

AECC05.1

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--

I Semester B.B.A/B.B.A.M. Degree Examination, March/April-2023

LANGUAGE SANSKRIT

Kumara Sambhavam-V canto; Grammar and Comprehension

Paper : I

(NEP Scheme 2021-2022 and Onwards)

Time : 2½ Hours

Maximum Marks :60

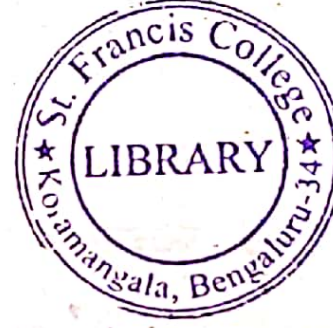
- Instructions to Candidates: 1) Q.No-I,V and VI Should be answered in Sanskrit.
2) Answer in Sanskrit/Kannada/English

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write Correct answer.

1) कालिदासेन विरचितं काव्यम् इदं भवति-

अ) चम्पू भारतम् आ) नलचम्पू: इ) कादम्बरी ई) कुमारसम्भवम्

2) पार्वत्याः माता का?

अ) मीना आ) मेना इ) दाक्षा ई) गिरिजा

3) पार्वत्याः तपोवनं क प्रविवेश?

अ) गणेशः आ) षण्मुखः इ) शिवः ई) कृष्णः

4) किं पावनं बभूव?

अ) तपोवनम् आ) चन्द्रवनम् इ) दण्डकारण्यम् ई) तरुवनम्

5) पिनाकपाणिं वरयितुं का इच्छति?

अ) सरस्वती आ) पार्वती इ) लक्ष्मी ई) शची

6) किं न अन्विष्यति?

अ) कनकम् आ) पुष्पम् इ) जलम् ई) रत्नम्

7) प्रथानाश्रमः कः?

अ) ब्रह्मचर्याश्रमः आ) गृहस्थाश्रमः इ) वानप्रस्थाश्रमः ई) संन्यसाश्रमः

[P.T.O.]

(2)

AECC05.1

8) आद्यं धर्मसाधनं किम्?

अ) शिरः

आ) मनः

इ) शरीरम्

ई) नेत्रम्

9) वृषराजकेतनः कः?

अ) इन्द्रः

आ) कृष्णः

इ) गणेशः

ई) शिवः

10) कुमारसम्भवस्य मूलं किम्?

अ) अग्निपुराणम्

आ) वायु पुराणम्

इ) शिवपुराणम्

ई) लिङ्गपुराणम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत।

(2×8=16)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any Two of the following.

1) पार्वती ब्रह्मचारिणोः संवादं लिखत.

ಪಾರ್ವತೀ-ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the conversation between parvathi and brahma chari

2) पार्वत्याः तपसः कारणं किम्? विशदयत.

ಪಾರ್ವತಿಯು ಆಚರಿಸಿದ ತಪಸ್ಸಿನ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the TAPAS, Performed by parvathi

3) कालिदासस्य देश-काल-कृतीनां विषये लिखत।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ, ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

Write about place, date and works of kalidasa.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×3=9)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any Three shlokas.

1) तथा समक्षं दहता मनोभवं

पिनाकिना भग्नमनोरथा सती।

निनिन्द रूपं हृदयेन पार्वती

प्रियेषु सौभाग्यफला हि चारुता॥

(3)

AECC05.1

- 2) मनीषिताः सन्ति गृहेषु देवताः
तपः क्व वत्से क्व च तावकं वपुः।
पदं सहेत भ्रमरस्य पेलवं
शिरीषपुष्पं न पुनः पतत्रिणः॥
- 3) प्रतिक्षणं सा कृत्तरोमविक्रियां
व्रताय मौञ्जीं त्रिगुणां बभार याम्।
अकारि तत्पूर्वं नि बध्दया नया
सरागमस्या रसना गुणास्पदम्॥
- 4) अतन्द्रिता सा स्वममेव वृक्षकान्
घटस्तन प्रस्रवणै र्व्यवर्धयन्।
गुहोऽपि येषां प्रथमाप्तजन्मनां
न पुत्रवास्त्यमपाकरिष्यति॥
- 5) यदा फलं पूर्वं तपः समाधिना
न तावता लभ्यममंस्त काङ्क्षितम्।
तदानपेक्ष्य स्वशरीर मार्दवं
तपो महत्सा चरितुं प्रयक्रमे॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत।

(2×3=6)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any Two of the following:

- 1) पयश्च निम्नाभिमुखं प्रतीपयेत्।
- 2) स शैवलासङ्गमपि प्रकाशते।
- 3) निषेदुषी स्थण्डिल एव केवले।
- 4) विलोलदृष्टं हरिणाङ्गनासु च।
- 5) न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते।

[P.T.O.]

(4)

AECC05.1

V. संस्कृत उत्तराणि लिखत।

अ) पञ्चानां लिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत।

(5×1=5)

1) प्रथमाश्रमः	2) वनानि
3) लतया	4) रामात्
5) शिलायाम्	6) रत्नस्य
7) गुरुणाम्	8) सा

आ) लकार पुरुष वचनानि लिखत-

(4×1=4)

1) गच्छति	2) वेदत्
3) लिखामः	4) अपठत्
5) गच्छन्तु	6) क्रिडिष्यामः
7) वर्तते	8) करोमि

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

(5×2=10)

कस्मिंश्चित् ग्रामे कश्चन पण्डितः आसीत्। तस्य नाम भुक्कुण्डः इति। कदाचित् तस्योपरि कश्चनः अपवादः आपतितः। राजभटाः तं कोविदं शृङ्खलया बद्ध्वा नृपस्य समीपं नयन्ति। भूपतिः तं निचार्य मरणदण्डनम् आदिशति। तदा भुक्कुण्डः 'अहं श्लोकमेकं पठामि कृपया अनुमतिं ददातु' इति प्रार्थयति। राजा अनुमतिं ददाति।

भुक्कुण्डः श्लोकम् एवं पठति-

भट्टिर्नष्टो भारविश्चापि नष्टः

भिक्षुर्नष्टो भीमसेनोऽपि नष्टः।

भुक्कुण्डोऽहं भूपतिस्त्वंच राजम्

भभावल्यामन्तकस्सन्नि विष्टः॥

इमं श्लोकं श्रुत्वा राजा तं मरणदण्डनात् अमोचयन्॥

प्रश्नाः-

- 1) पण्डितस्य नाम किम्?
- 2) भुक्कुण्डोपरि कः आपतितः?
- 3) राजभटाः पण्डितं कं प्रति, कथं नयन्ति?
- 4) भूपतिः कं विचार्य, किम् आदिशति?
- 5) श्लोकं ध्रुत्वा राजा किम् अकरोत्?